

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ голови
Тлумацького районного суду
Івано-Франківської області
від 22.11.2022 № 02-04/12

**Інструкція дій працівників
Тлумацького районного суду Івано-Франківської області
у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій**

І. Загальні положення

1. Цю Інструкцію розроблено відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30 грудня 2014 року № 1417, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 05 березня 2015 року за № 252/26697, Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 444, Порядку затвердження програм навчання та інструктажів з питань пожежної безпеки, організації та контролю за їх виконанням, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 05 грудня 2019 року № 1021, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 року за № 108/34391, порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 09 березня 2022 року № 441, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 28 березня 2022 року за № 356/37692, Плану забезпечення безперервної діяльності Тлумацького районного суду Івано-Франківської області, затвердженого наказом Тлумацького районного суду Івано-Франківської області від 14.02.2019 року № 7-19.

2. Ця Інструкція є обов'язковою для виконання та поширюється на всіх працівників Тлумацького районного суду Івано-Франківської області (далі відповідно – працівники суду; суд).

3. Ця Інструкція встановлює мінімальні вимоги щодо знань працівників суду у сфері цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях.

4. Під час прийняття працівників суду на роботу проводять вступний інструктаж із питань цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях.

5. Вступний інструктаж з питань цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях спрямований на ознайомлення працівників суду з:

- 1) імовірними джерелами небезпеки;
- 2) основами організації цивільного захисту;
- 3) індивідуальними засобами захисту населення;
- 4) організацією оповіщення про надзвичайні ситуації;
- 5) сигналами і варіантами оповіщення населення в мирний та воєнний час;
- 6) порядком укриття працівників суду в разі загрози чи виникнення надзвичайної ситуації;
- 7) порядком дій працівників суду при виникненні надзвичайних ситуацій техногенного, природного, соціального характеру та інших подій;
- 8) порядком дій працівників суду під час надання домедичної допомоги потерпілим.

6. Інструктажі проводить відповідальна особа апарату суду.

За призначенням та часом інструктажі поділяються на:

1) вступний, який проводиться відповідальною особою апарату суду, до основних завдань якої віднесено здійснення реалізації державної політики у сфері охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту;

Тлумацький районний суд
Івано-Франківської області

РИНДИЧ 22.11.2022 17:01:21

*Q1R*4743dR3*1*1*

2) первинний, повторний та позаплановий, які проводяться безпосереднім керівником на робочому місці до початку трудової діяльності працівника не менше ніж один раз на рік або відповідальною особою апарату суду, до основних завдань яких віднесено здійснення реалізації державної політики у сфері охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту.

7. Первинний інструктаж проходять: особи, прийняті на роботу; працівники, переведені з інших організацій; студенти під час проходження практики (навчання) тощо.

Повторний інструктаж проводиться з усіма працівниками суду не менше ніж один раз на рік.

Позаплановий інструктаж проводиться з працівниками суду на робочому місці або в спеціально відведеному для цього приміщенні.

8. Інструктажі з питань цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях можуть проводитися разом з відповідними інструктажами з питань пожежної безпеки та охорони праці.

Результати проведення інструктажів зазначаються в журналі реєстрації інструктажів з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях, за формою, що додається.

II. Поняття та визначення у сфері цивільного захисту

1. Цивільний захист – це функція держави, спрямована на захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особливий період.

2. Надзвичайна ситуація – це обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю чи здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності.

3. Аварія – це небезпечна подія техногенного характеру, що спричинила ураження, травмування населення або створює на окремій території чи території закладу загрозу життю або здоров'ю населення та призводить до руйнування будівель, споруд, обладнання і транспортних засобів, порушення виробничого або транспортного процесу чи спричиняє наднормативні, аварійні викиди забруднюючих речовин та інший шкідливий вплив на навколишнє природне середовище.

4. Евакуація – це організоване виведення чи вивезення із зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження населення, якщо виникає загроза його життю або здоров'ю, а також матеріальних та інших цінностей, якщо виникає загроза їх пошкодження або знищення.

5. Джерела небезпеки:

1) техногенного характеру: аварії на хімічно-, радіаційно-, вибухо- гідро- та пожежонебезпечних об'єктах;

2) природного характеру: паводок, підтоплення, повінь, катастрофічне затоплення, снігова буря, ураган, смерч, землетрус, зсув ґрунту та інші стихійні лиха; епідемічні спалахи небезпечних інфекційних хвороб тощо;

3) соціального характеру: терористичний акт, захоплення адміністративних будівель, літаків, транспортних засобів, перестрілка тощо;

4) нерегламентовані режими роботи технологічного обладнання; транспортні засоби, обладнання;

5) електромережі та електрифіковане устаткування;

6) інженерні комунікації (мережі водо-, теплопостачання);

7) роботи, що призводять до психофізіологічних перевантажень;

8) токсичні речовини;

9) механізми, обладнання, деталі та вироби, що рухаються.

6. Режим повсякденного функціонування встановлюється за умов нормальної виробничо-промислової, радіаційної, хімічної, сейсмічної, гідрогеологічної, гідрометеорологічної, техногенної та пожежної обстановки і за відсутності епідемії, епізоотії, епіфітотії.

7. Режим підвищеної готовності встановлюється в разі загрози виникнення надзвичайної ситуації за рішенням Кабінету Міністрів України на всій території або частково для окремих територій чи їх частин.

8. Режим надзвичайної ситуації тимчасово встановлюється в разі виникнення надзвичайної ситуації за рішенням Кабінету Міністрів України чи виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) на всій території або її частині.

9. Режим надзвичайного стану вводиться відповідно до Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану». У разі запровадження режиму надзвичайного стану керівництво суду:

1) інформує працівників суду щодо обстановки та роботи в режимі надзвичайного стану, ставить завдання щодо виконання заходів;

2) організовує забезпечення працівників суду засобами індивідуального захисту;

3) організовує заходи з евакуації (у разі необхідності);

4) проводить інші заходи відповідно до вимог законодавства.

III. Організація оповіщення про надзвичайні ситуації

1. Інформація про надзвичайну ситуацію передається:

1) каналами зв'язку;

2) радіотрансляційними мережами;

3) засобами телебачення.

2. Сигналами оповіщення інформують населення про порядок дій. Сигнали, подані вищим органом управління цивільного захисту мають дублюватися всіма підпорядкованими підсистемами.

3. В адміністративній будівлі суду дублювання сигналів проводиться:

1) у режимі надзвичайної ситуації (надзвичайного стану) – оперативно, через гучне голосове повідомлення;

2) у режимі оголошеної підвищеної готовності інформація передається всіма можливими засобами зв'язку (внутрішньою електронною мережею, смс-повідомленнями тощо).

4. Сигналом попередження «УВАГА ВСІМ!» повідомляють населення про надзвичайну обстановку в мирний час і на випадок загрози нападу противника у воєнний час. Сигнал подають органи цивільного захисту за допомогою сирени і виробничих гудків.

Тривалі гудки означають попереджувальний сигнал. Почувши їх, необхідно увімкнути радіотрансляційну точку, телевізор тощо і прослухати повідомлення про дії населення. Після одержання інформації потрібно виконати всі вказівки відповідно до змісту інформації сигналу.

5. Сигнали і варіанти оповіщення населення в мирний час:

1) сигналом «УВАГА ВСІМ! Аварія на атомній електростанції» повідомляють про місце, час, масштаби аварії, радіаційну обстановку та дії населення;

2) сигналом «УВАГА ВСІМ! Аварія на хімічно небезпечному об'єкті» повідомляють про місце, час, масштаби аварії, можливе хімічне зараження території, напрямок і швидкість можливого руху зараженого повітря, райони, яким загрожує небезпека;

3) сигналом «УВАГА ВСІМ! Затоплення» повідомляють про район, у якому очікується затоплення внаслідок підняття рівня води в річці чи аварії на дамбі.

6. Сигнали оповіщення населення у воєнний час:

1) сигнал «УВАГА! УВАГА! Повітряна тривога! Повітряна тривога!» подають місцеві засоби масової інформації для всього населення щодо попередження про небезпеку ураження противником певного району. Одночасно сигнал дублюється сиренами, гудками підприємств і транспорту. Тривалість сигналу – 2-3 хв;

2) сигнал «УВАГА! УВАГА! Громадяни! Відбій повітряної тривоги!» подають органи цивільного захисту через радіотрансляційну мережу. За цим сигналом населення залишає захисні споруди;

3) сигнал «УВАГА! УВАГА! Радіаційна небезпека» подають у населених пунктах і районах, у напрямку яких рухається радіоактивна хмара. Почувши цей сигнал, необхідно надіти ватно-марлеву пов'язку (маску тощо), узяти документи, запас продуктів, медикаменти, предмети першої потреби та піти в укриття;

4) сигнал «УВАГА! УВАГА! Хімічна тривога» подають у разі загрози або безпосереднього виявлення хімічного чи бактеріологічного нападу (зараження). Почувши цей сигнал, необхідно швидко надіти ватно-марлеву пов'язку (маску, хустку тощо) чи респіратор, протигаз (за наявності), засоби захисту шкіри та укритися в захисних спорудах.

7. В адміністративній будівлі суду сигнал дублюють оголошенням через голосове повідомлення тощо.

IV. Захист населення від небезпечних факторів

1. Для укриття населення м.Тлумача від надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного характеру створено фонд захисних споруд цивільного захисту, який охоплює:

1) сховища цивільного захисту;

2) підвальні приміщення житлових будинків.

2. Місця розташування захисних споруд для населення в підземному просторі м.Тлумача позначаються знаком «УКРИТТЯ».

3. Колективні засоби захисту населення – це інженерні споруди або об'єкти, що створені для захисту населення. Ці захисні споруди поділяють на герметичні, протирадіаційні, споруди подвійного призначення та найпростіші сховища.

4. Герметичні сховища захищають від вражаючої дії ядерної зброї, звичайних засобів ураження, сильнодіючих отруйних речовин; ці сховища забезпечено автономними системами життєдіяльності на певний період.

5. Протирадіаційні укриття – це захисні споруди, що забезпечують захист населення від вражаючої дії іонізуючого випромінювання та частково ударної хвилі.

6. Споруда подвійного призначення – це наземна або підземна споруда, що може бути використана за основним функціональним призначенням і для захисту населення.

7. Найпростіше укриття – це фортифікаційна споруда, цокольне або підвальне приміщення, що знижує комбіноване ураження людей від небезпечних наслідків надзвичайних ситуацій, а також від дії засобів ураження в особливий період.

V. Індивідуальні засоби захисту населення

1. Засоби індивідуального захисту органів дихання поділяються на фільтруючі та ізолюючі.

2. До фільтруючих засобів захисту належать протигази, респіратори та ватно-марлеві пов'язки.

Фільтруючі протигази (ГП-5, ГП-7) призначені для захисту органів дихання, обличчя, очей від отруйних і радіоактивних речовин та бактеріальних чинників.

Ізолюючі респіратори використовують для захисту органів дихання від радіоактивного пилу (Р-2), від парів і газів із сильнодіючих отруйних речовин (РПГ-67, РУ-60, РУ-60МУ).

VI. Надзвичайні ситуації техногенного характеру

1. Техногенна надзвичайна ситуація – це порушення нормальних умов життя та діяльності людей на окремій території чи об'єкті на ній або на водному об'єкті внаслідок транспортної аварії (катастрофи), пожежі, вибуху, аварії з викиданням (загрозою викидання) небезпечних хімічних, радіоактивних і біологічно небезпечних речовин, раптового руйнування споруд; аварії в електроенергетичних системах, системах життєзабезпечення, системах телекомунікацій, на очисних спорудах, у системах нафтогазового промислового комплексу, гідродинамічних аварій тощо.

2. Аварія (катастрофа) на хімічно небезпечних об'єктах може супроводжуватися викидом (виливом) небезпечних хімічних речовин в атмосферу й на поверхню ґрунту. Вдихання зараженого повітря може призвести до ураження органів дихання, очей, шкірних покривів та інших органів. Найбільшу небезпеку становлять аварії на хімічно небезпечних об'єктах, які виробляють, використовують, зберігають і транспортують аміак, азотну, сірчану кислоту, сірчаний ангідрид, хлор та інші хімічні сполуки.

Хлор – газ зеленувато-жовтого кольору з різким задушливим запахом, важчий за повітря.

Ознаки отруєння хлором: різкий біль у грудях, сухий кашель, блювання, порушення координації руху, задуха, різь в очах, слезотеча.

Аміак – безбарвний газ із різким задушливим запахом, легший за повітря.

Ознаки отруєння аміаком: прискорене серцебиття, порушення частоти пульсу, нежить, кашель, різь в очах, слезотеча, важке дихання.

3. Дії в разі оповіщення про хімічне зараження:

1) отримавши інформацію про небезпеку хімічного зараження, необхідно надіти засоби індивідуального захисту органів дихання, скористатися засобами захисту шкіри (плащами, накидками) та залишити район аварії;

2) потрібно виходити із зони хімічного зараження в бік, перпендикулярний напрямку вітру; обходити яри, низини, де концентрація хімічно небезпечних речовин може перевищувати гранично допустимі норми;

3) почувши розпорядження органів з питань цивільного захисту про евакуацію, потрібно уважно слухати відповідну інформацію та ретельно виконувати вказівки.

VII. Дії працівників суду, учасників судового процесу, інших відвідувачів суду у разі сигналу оповіщення «Повітряна тривога» та «Відбій повітряної тривоги»

1. Якщо працівники суду почули сигнал «Повітряна тривога», перебуваючи на робочому місці, вони повинні:

1) зачинити вікна, вимкнути електричні й нагрівальні прилади та світло;

2) за можливості попередити інших працівників;

3) найкоротшим шляхом попрямувати до найближчого укриття, що за адресою: вулиця Грушевського, 2 (Народний дім міста Тлумач).

2. Працівники Служби судової охорони під час сигналу повітряної тривоги повинні:

1) у зв'язку з відсутністю в приміщенні суду гучномовця, здійснити оповіщення працівників суду та його відвідувачів про сигнал повітряної тривоги шляхом голосового повідомлення;

2) забезпечити вихід відвідувачів суду за межі території суду під час оголошення сигналу повітряної тривоги;

3) обмежити допуск на територію суду працівників суду та його відвідувачів до оголошення сигналу «Відбій повітряної тривоги»;

4) після оголошення сигналу повітряної тривоги розмістити на вході на територію суду інформацію про найближче до приміщення суду укриття.

3. Судді після оголошення сигналу «Повітряна тривога» не розпочинають призначені судові засідання, а розпочаті судові засідання переривають та/або переносять на інший

зручний час.

4. Судді після оголошення сигналу «Відбій повітряної тривоги» відбою з урахуванням графіку призначених судових засідань, мають вирішити питання про відкладення або продовження судового засідання.

5. Особа, відповідальна за організацію проведення відеоконференцз'язку у справах, які розглядаються іншими судами, має надсилати в суди, з якими заплановано зв'язок повідомлення про оголошення сигналу повітряної тривоги та неможливість організації зв'язку до її закінчення.

6. Якщо оголошення сигналу «Повітряна тривога» триває перед виходом на роботу, працівникам суду необхідно залишатись у найближчому укритті, прямувати на роботу тільки після завершення тривоги.

7. Розміщення захисних споруд цивільного захисту для укриття населення м.Тлумача визначено Тлумацькою міською радою Івано-Франківського району Івано-Франківської області. Посилання на офіційний сайт Тлумацької міської ради Івано-Франківського району Івано-Франківської області щодо розміщення захисних споруд цивільного захисту: <https://tlumacka-gromada.gov.ua/news/1645876804/>.

8. Суд не несе відповідальності за технічний стан захисних споруд цивільного захисту та доступ до них.

9. Після завершення небезпеки та оголошення сигналу «Відбій повітряної тривоги» працівникам суду та учасникам судового процесу можна виходити з укриття.

VIII. Дії працівників суду в разі виникнення надзвичайної ситуації

1. Працівники суду щоденно після закінчення робочого дня, у разі загрози виникнення надзвичайної ситуації та в разі сигналу оповіщення «Повітряна тривога» повинні:

- 1) зберігати судові справи в металевих сейфах;
- 2) відключати комп'ютерне обладнання від мережі;
- 3) зберігати гербову печатку, інші печатки та штампи суду в металевих сейфах;
- 4) копіювати базу даних серверного обладнання;
- 5) зберігати трудові книжки в металевих сейфах;
- 6) зберігати особові справи в металевих сейфах;
- 7) зберігати номенклатурні справи з ведення обліку військовозобов'язаних та мобілізаційної підготовки в металевих сейфах;
- 8) зберігати марковану продукцію в металевих сейфах;
- 9) зберігати накази суду в металевих сейфах;
- 10) в разі змін (доповнень) – сканувати трудові книжки працівників суду;
- 11) в разі внесення нових записів – сканувати особові справи працівників суду;
- 12) зачинити і зашторити вікна.

2. У разі виникнення загрози життю або здоров'ю працівників суду, а також загрози пошкодження або знищення матеріальних та інших цінностей, здійснюється евакуація. Працівники суду у разі евакуації з приміщення суду, при можливості, повинні:

- а) відключити приміщення суду від електромережі та теплопостачання;
- б) відключити сервера від мережевого обладнання;
- в) вилучити жорсткі диски серверного обладнання, на яких зберігаються відповідні ресурси;
- г) евакуювати серверне та комп'ютерне обладнання (жорсткі диски тощо);
- д) евакуювати гербову печатку, інші печатки та штампи суду;
- е) евакуювати мантії та нагрудні знаки суддів;
- є) евакуювати трудові книжки працівників суду;
- ж) евакуювати особові справи працівників суду;
- з) евакуювати марковану продукцію;
- и) евакуювати технічну документацію на будівлю суду;
- і) евакуювати накази суду;
- ї) евакуювати судові справи, які перебувають в провадженні суддів;

- й) евакуювати номенклатурні справи поточного діловодства, які потрібні для повсякденної роботи у місці евакуації;
 - к) евакуювати накази голови комісії з реорганізації (злиття) суду;
 - л) евакуювати судові справи, які знаходяться в канцелярії суду (на правах відділу);
 - м) евакуювати судові та номенклатурні справи, які знаходяться в архіві суду;
 - н) евакуювати речові докази, які зберігаються в суді;
 - о) евакуювати державні символи України;
 - п) зачинити внутрішні та зовнішні двері приміщення суду.
3. Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

ІХ. Надзвичайні ситуації природного характеру

1. Стихійне лихо – це природне явище, що діє з великою руйнівною силою, заподіює значну шкоду території, на якій відбувається, порушує нормальну життєдіяльність населення, завдає матеріальних збитків.

2. Дії в разі загрози виникнення паводка, повені, катастрофічного (раптового) затоплення:

1) уважно слухати інформацію органів цивільного захисту про надзвичайну ситуацію та порядок дій;

2) зберігати спокій, попередити про небезпеку інших, надати необхідну допомогу інвалідам, дітям і людям літнього віку;

3) підготувати документи, одяг, найнеобхідніші речі, запас продуктів харчування і медикаментів на декілька днів; скласти все це до валізи та зберігати у водонепроникному пакеті;

4) від'єднати всі електричні прилади від електромережі;

5) перекласти найбільш цінні речі, документи на верхні полиці або перенести на верхні поверхи;

6) якщо будинок або споруда потрапляє в зону можливого підтоплення, рекомендується вжити запобіжних заходів:

створити ущільнення в притворах дверей і вікнах підвальних, цокольних і перших поверхів;

очистити від сміття водоскидні канали в районі будинку або споруди;

закрити вентиляційні отвори в підвальних приміщеннях з метою запобігання проникненню зовнішніх поверхневих вод;

звільнити підвали від майна;

7) у разі раптового затоплення потрібно:

піднятися на верхні поверхи або горищні приміщення;

до прибуття рятувальників залишатися на верхніх поверхах, даху, деревах та сигналізувати рятувальникам;

потрапивши у воду, зняти із себе важкий одяг, взуття, відшукати поблизу предмети, за допомогою яких можна протриматися на воді до прибуття допомоги.

3. Дії під час урагану, бурі, смерчу:

1) якщо ураган (буря, смерч) застали вас у приміщенні, необхідно відключити електроенергію, відійти від вікон і зайняти безпечне місце біля стін внутрішніх приміщень (у коридорі тощо);

2) якщо ураган (буря, смерч) застали вас на вулиці, необхідно триматися якнайдалі від легких будівель, будинків, мостів, естакад, ліній електропередачі, дерев, річок, озер і промислових об'єктів; намагатися швидше сховатися в підвалі чи іншому укритті; не заходити в пошкоджені будівлі.

4. В результаті сильних снігопадів та заметілі утворюються снігові заметілі, які можуть зупинити рух транспорту, приводить до різкого порушення режиму роботи промислових підприємств, спричинити порив проводів ЛЕП, що може викликати:

1) пожежі, вибухи на промислових підприємствах та загибель людей.

2) частково порушити систему управління та зв'язку;

3) припинення подачі питної води.

4.1. Дії під час снігопадів та заметілі:

1) обмежити пересування, особливо на власному транспорті;

2) підготувати запас продуктів харчування;

3) якщо негода застала вас перед виходом на роботу – залишайтеся вдома.

5. Дії під час ожеледиці:

1) не перебігати проїжджу частину дороги. В ожеледицю значно збільшується гальмівний шлях автомобілів, і падіння перед автомобілем, що рухається, може призвести до нещасного випадку;

2) пересуваючись у період танення льоду, бути особливо уважним, проходячи повз споруди чи біля високих дерев, спершу впевнитись у відсутності загрози падіння льодових наростів.

3) по можливості триматись на безпечній відстані від будинків та інших споруд, вибираючи найбільш безпечний маршрут руху. Ні в якому разі не заходити за спеціальні огорожі поблизу будинків чи дерев.

4) організувати розчищення та/або посипання пішохідної і проїжджої частини території суду протиожеледними матеріалами (пісок, протиожеледна суміш та інше).

6. Землетруси – грізне стихійне лихо природного характеру. Підземні поштовхи у земній корі чи верхній частині мантиї, що викликають коливання земної поверхні, спричиняють деформацію земної кори та деформування чи руйнування інженерних споруд, будівельних конструкцій будинків, руйнування на потенційно-небезпечних об'єктах, порушення системи управління та зв'язку, пошкодження опор та ліній електромереж.

6.1. Дії під час землетрусу:

1) уважно слухати інформацію органів цивільного захисту про надзвичайну ситуацію та порядок дій;

2) зберігати спокій, попередити про небезпеку інших;

3) діяти негайно, як тільки відчули коливання ґрунту або будівлі, головна небезпека, яка вам загрожує, – це предмети і уламки, що падають;

4) швидко залишити приміщення суду та відійти від нього на відкрите місце;

5) якщо ви залишилися в приміщенні суду, то негайно перейти у більш безпечне місце. Стати в отворі внутрішніх дверей несучої стіни або у кутку кабінету, подалі від вікон і важких предметів;

6) оберігатись уламків, електричних дротів та інших джерел небезпеки;

7) віддалитись від ліній електропередач;

8) перевірити, чи немає поблизу постраждалих, сповістити про них рятувальників та, по можливості, надати допомогу.

6.2. Дії після землетрусу:

1) оцінити ситуацію;

2) допомогти, за можливості постраждалим, викликати медичну допомогу тим, хто її потребує;

3) переконатись, що будівля суду не отримала ушкоджень. Бути дуже обережними, може статися раптове обвалення, загрожує небезпека від витоку газу, від ліній електромереж, розбитого скла;

4) не користуватися відкритим вогнем, освітленням, нагрівальними приладами, доки не впевнитесь, що немає витоку газу;

5) бути готовими до повторних поштовхів.

Х. Надзвичайні ситуації соціального характеру

1. Основні заходи щодо запобігання можливого терористичного акту:

1) не торкатися в під'їзді або на вулиці нічийних пакетів, сумок тощо, не підпускати до них інших; повідомити про знахідку за телефоном 102;

2) у присутності терористів не виказувати свого невдоволення, утримуватися від

різких рухів;

3) у разі погрози застосування зброї потрібно лягти на живіт, захищаючи голову руками, подалі від вікон, зашкленних дверей, проходів, сходів;

4) використовувати будь-яку можливість для порятунку;

5) якщо стався вибух, вживати заходів щодо недопущення пожежі та паніки, надати домедичну допомогу постраждалим (за можливості);

6) намагатися запам'ятати прикмети підозрілих осіб і повідомити ці прикмети співробітникам спецслужб.

2. В умовах надзвичайної ситуації військового характеру необхідно:

1) зберігати спокій, не реагувати на провокації;

2) не сповіщати про свої майбутні дії (плани) малознайомих людей, а також знайомих із ненадійною репутацією;

3) завжди мати при собі документ, що засвідчує особу (паспорт), відомості про групу крові тощо;

4) знати місце розташування захисних споруд цивільної оборони поблизу місця проживання, роботи тощо;

5) виходячи з приміщень, переміщаючись сходами в будівлях, потрібно дотримуватися правила правої руки (як під час руху автомобільного транспорту) з метою уникнення тисняви;

6) уникати місць скупчення людей;

7) уникати суперечок з незнайомими людьми, можливих провокацій;

8) у разі отримання будь-якої інформації від органів державної влади про можливу небезпеку або заходи щодо підвищення безпеки передати її іншим людям (за місцем проживання, роботи тощо);

9) у разі появи озброєних людей, військової техніки, заворушень негайно залишити відповідний район;

10) залишити відповідний район у разі появи засобів масової інформації сторони-агресора;

11) у разі появи людей, які розмовляють з акцентом, мають нехарактерну зовнішність, здійснюють протиправні і провокативні дії тощо, негайно поінформувати органи правопорядку, військових;

12) у разі потрапляння в район обстрілу необхідно сховатися в найближчу захисну споруду, сховище (укриття) або канаву, окоп, заглиблення. У разі раптового обстрілу потрібно лягти на землю головою в сторону, протилежну вибухам, прикриваючи голову руками або іншими речами;

13) надати першу допомогу іншим людям у разі їх поранення; викликати швидку допомогу, представників Державної служби України з питань надзвичайних ситуацій (далі – ДСНС України), органів правопорядку, за необхідності – військових;

14) якщо ви стали свідком поранення або смерті людей, протиправних до них дій, намагатися зберегти якнайбільше інформації про обставини події для надання допомоги в пошуку та встановленні причетних осіб тощо;

15) у разі виявлення вибухонебезпечних предметів вжити заходів з огороження та охорони; негайно повідомити про це територіальні органи ДСНС України та Міністерства внутрішніх справ України за телефонами 101 і 102.

3. Характерні ознаки вибухових пристроїв:

1) наявність звуків, що лунають від предмета (цокання годинника, сигнали через певний проміжок часу), миготіння індикаторної лампочки;

2) наявність джерел живлення на механізмі або поряд з ним (батареї, акумулятори тощо);

3) наявність розтяжки дротів або наявність дротів, що тягнуться від механізму на велику відстань;

4) предмет може бути підвішений на дереві або залишений на лавці.

4. Категорично забороняється:

1) торкатися предмета і пересувати його;

2) користуватися засобами радіозв'язку, мобільними телефонами (це може спровокувати вибух);

3) заливати предмет рідиною, засипати ґрунтом або чимось накривати.

XI. Дії в разі виникнення інших надзвичайних ситуацій (подій)

1. Забруднення ртуттю.

Ртуть – це метал сріблясто-білого кольору, у звичайних умовах легко рухома рідина, що при ударі поділяється на дрібні кульки. Викликає гостре отруєння, яке проявляється через 8-24 години, та хронічне – під час тривалого вдихання малих концентрацій парів ртуті.

Концентрація парів ртуті в повітрі понад 0,2 мг/м викликає гостре отруєння організму людини, наслідком якого є загальна слабкість, зниження працездатності, швидка стомлюваність, послаблення пам'яті, головний біль, підвищена температура, а згодом спричиняє біль у животі, розлад шлунка, хворобу ясен.

Якщо розлито велику кількість ртуті, проводиться демеркуризація приміщення.

Використовувати ртутні термометри в приміщеннях суду заборонено. У разі виявлення працівником суду кульок ртуті необхідно негайно поінформувати безпосереднього керівника і відповідальних осіб апарату суду, до основних завдань яких віднесено здійснення реалізації державної політики у сфері охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту.

2. Порядок дій у випадку, коли в приміщенні розбито ртутний термометр:

1) негайно викликати фахівців комунальної аварійно-рятувальної служби для проведення замірів концентрації парів ртуті в повітрі та виконання робіт з демеркуризації приміщення;

2) вивести з приміщення всіх людей;

3) відчинити настіж вікна;

4) максимально ізолювати від людей забруднене приміщення, щільно зачинити двері;

5) захистити органи дихання вологою тканиною;

6) негайно почати збирати ртуть, використовуючи липку стрічку (скотч); зібрану ртуть скласти у скляну банку і щільно закрити кришкою;

7) вимити забруднені місця мильно-содовим розчином (400 г мила і 500 г кальцінованої соди на 10 л води) або розчином перманганату калію (20 г на 10 л води) за наявності;

8) зачинити приміщення після обробки так, щоб не було сполучення з іншими приміщеннями, і провітрювати протягом трьох діб.

Використовувати пилосос для збирання ртуті забороняється.

3. Дії під час аварії на мережах газозабезпечення.

У разі виявлення запаху газу необхідно:

1) повідомити аварійну службу газу за телефоном 101;

2) організувати провітрювання приміщень шляхом відчинення вікон і дверей;

3) до приїзду бригади аварійної газової служби організувати чергування біля входів у приміщення з метою обмеження доступу людей.

Категорично забороняється:

1) вмикати і вимикати електричні прилади;

2) користуватися електродзвоником;

3) телефонувати.

4. Порядок дій в умовах надзвичайної ситуації епідемічного характеру.

У разі виникнення й поширення групових та масових інфекційних захворювань необхідно:

1) забезпечити виконання заходів та рекомендацій органів охорони здоров'я з профілактики інфекційних захворювань;

2) посилити контроль за дотриманням гігієни та протиепідемічного режиму;

3) у разі захворювання працівників суду негайно ізолювати їх та забезпечити організацію проведення обстеження підрозділами охорони здоров'я;

- 4) забезпечити захист питної води від зараження;
 - 5) організувати лабораторну перевірку питної води та продуктів харчування;
 - 6) щоденно дезінфікувати службові, побутові та інші приміщення.
5. Правила безпечної поведінки під час грози:
- 1) перебуваючи в приміщенні, потрібно зачинити вікна й двері з метою уникнення протягу, триматися подалі від електроприладів, антен (вони притягують розряд і кульову блискавку);
 - 2) перебуваючи надворі, не можна бігти, а також ховатися під поодинокими високими деревами, потрібно уникати металевих парканів, стін, біля яких ростуть дерева;
 - 3) якщо ви перебуваєте в автомобілі, то небезпека вам не загрожує, але потрібно зняти з нього металеві антени;
 - 4) не можна користуватися мобільним телефоном.
6. Порядок дій у разі виникнення пожежі (задимлення) в приміщенні суду:
- 1) увімкнути сповіщувач про пожежу – оголошення евакуації; сповістити голосом про термінову евакуацію та вказати місце осередку пожежі (задимлення);
 - 2) сповістити пожежну охорону за телефоном 101;
 - 3) поінформувати працівників Служби судової охорони у Івано-Франківській області;
 - 4) відчинити евакуаційні виходи з будівлі суду (двері настіж);
 - 5) спрямувати працівників суду, учасників судового процесу та відвідувачів суду до найближчих евакуаційних виходів;
 - 6) терміново поінформувати працівника підрозділу ДСНС України про людей, які, ймовірно, не встигли вийти з будівлі суду й можуть перебувати в задимленому середовищі;
 - 7) за необхідності – надати потерпілим першу медичну та долікарську допомогу.

ХІІ. Порядок дій під час надання домедичної допомоги

1. Якщо відповідна подія сталася на території суду, потрібно розпочати надання домедичної допомоги до прибуття медичних працівників (згідно з протоколом у разі проходження спеціального навчання та наявності посвідчення), одночасно доручивши комусь із присутніх працівників суду (конкретній особі):

- 1) невідкладно зателефонувати до пункту охорони здоров'я, поінформувавши про причини події, раптове погіршення самопочуття, втрату свідомості тощо;
- 2) викликати бригаду екстреної медичної допомоги за телефоном 103, якщо подія сталася з відвідувачем Суду;
- 3) поінформувати безпосереднього керівника.

2. Послідовність надання домедичної допомоги:

- 1) перед наданням допомоги слід переконатися у відсутності небезпеки;
- 2) визначити наявність свідомості, для чого обережно потрясти постраждалого за плече та голосно звернутися до нього, наприклад: «З вами все гаразд? Як ви почуваетесь?»;
- 3) якщо постраждалий реагує, потрібно:
 - а) залишити його в попередньому положенні в разі, якщо постраждалому нічого не загрожує;
 - б) з'ясувати характер події, що сталася;
 - в) викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги;
 - г) повідомити диспетчеру екстреної медичної допомоги інформацію про постраждалого відповідно до запитань диспетчера та виконати вказівки останнього;
 - г) забезпечити нагляд за постраждалим до приїзду бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги;
- 4) якщо постраждалий не реагує, потрібно:
 - а) звернутися за допомогою до осіб, які поряд;
 - б) визначити, чи є дихання, за допомогою прийому «чути, бачити, відчувати». Наявність дихання визначати протягом 10 с. Якщо виникли сумніви щодо того, чи є дихання, вважати, що дихання немає;
- 5) якщо постраждалий дихає, але перебуває без свідомості, потрібно:

- а) викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги;
- б) забезпечити нагляд за постраждалим до приїзду бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги;
- в) діяти відповідно до протоколу, якщо ви пройшли спеціальне навчання та маєте відповідне посвідчення.

Допомога, яку надає не медичний працівник, здійснюється лише до прибуття бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги.

Головний спеціаліст
(з інформаційних технологій)

Микола СТЕФАНІШИН